UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Remissione pignorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96119

Visual Library

dotem,ꝛ renunciauit exceptioni nõ numerate dotis ſuppoſita va
letudine renunciationis,vt qꝛ ſit firmata iuramento,quod habe-
bit mulier priuilegium iſtius l.Sed certe videtur,quod iſta renun
ciatio mariti non habet preiudicare creditori, quominus intra
tempora legitima poſſit opponi exceptio non numera.dotis.d.l.
pen.iuncta.l.ſi vnus.§.ante oĩa.cũ concor.ff.de pact.quã in ſimili
bene conſidera,qꝛ dicta Bar.nõ tranſeunt ſine ſcrupulo magno.
Et ad iſtã gl.adde Bal.in l.generaliter.de non nu.pec.in verſ.nũc
venio ad queſt.ꝛ facit in ſimili gl.ꝛ ibi Bal.in l.neqꝫ.§.de compẽ.
Et qñ dos confeſſata habeat priuilegia dotis vere,vide Bald.in
rub.de priui.dot.ꝛ vide etiam quid ſi ſit renunciatum exceptioni
non nume.dotis,an teneat?de quo per Bar.ꝛ per Bal.ꝛ etiã per
Bal.in l.pecunie.ȷ.de ſol.ꝛ Jmo.in l.ſi ita ſtipulatus.§.Chryſogo
nus.de verb.ob.Pau.de ca.in l.ſi marito.in prin.ff.ſo.ma.ſimplici
ter tranſit cum Bar.hic.Et de veritate huius gl.vide etiã Bart.
in l.pe.§.de iure delib.An illud,ꝙ dicit in dote data, habeat locũ
in promiſſa,vide Alex.in l.ſed hoc.ff.de reg.iur.Adde ꝙ Bal.vo
luit idem ꝙ Bar.hic qñ eſt renunciatũ exceptioni non numerate
dotis,qđ dos confeſſata habeat idẽ priuilegiũ ꝙ numerata,qꝛ di-
cit ꝙ conſuetudo ſic ſe habet,eius conſil.cccxxxix.j.lib.vbi etiã vo
luit,ꝙ ſi ſit primus creditor habens expreſſam hypothecã bono-
rum ꝛ mulier tacitam,ꝙ in queſitis poſt vtranqꝫ obligationẽ pre
feratur mulier.Et ad hanc apoſtillam vide Pe.de anc.cõſ.cccviij.
b ALEX.¶Hic dicitur.Ex hoc dicto Bar.ſequitur ꝙ mulier non
habet neceſſe probare numerationem dotis.pro qua opi.Bart.
videtur gl.no.in l.j.C.de do.cau.in verbo,facit.in prin.

De his,qui in priorum creditorum loco ſuccedunt. Rubric. XIX.

LEX I.

a
1 NOn omni modo.[a] †Extraneꝰ, ex cuius pecunia
debitor liberatur,in locũ prioris creditoris ſucce-
dit,ſi hoc pacto tradidit: ꝛ vere eius pecunia ad
creditorẽ peruenit,vel ipſe recta via creditori pro
debitore ſoluit.h.d.cũ l.ſeq.Gl.hic tractat iſtã ma
teriam qualiter quis ſuccedat in locũ prioris creditoris,ꝛ ponit
vnam ſuã diſtinctionem,quam ponit de verbo ad verbũ in l.Ari.
que res pign.obl.poſ.¶Querit glo.vnam q.que eſt de apicibus
iuris,hoc eſt,de ſubtilitatibus iuris,modici tamẽ effectꝰ.¶Que
ro vtrum hypotheca,que competit huic,qui ſuccedit in locũ pri
mi,ſit eadem cum prima vel alia,vide gl.

ADDITIO.

a ALEX.¶Non omni modo.Vide in omnibus latiſſime Barto.
poſt gl.in l.Ariſt.ff.que res pigno.oblig.poſ.

Si antiquior creditor pignus vendiderit. Rubric. XX.

LEX I.

1 SI vendidiſſet.†Venditio facta ꝑ pri-
mũ creditorem,non po
teſt per ſequẽtes retractari,ſecus ſi ipſi creditori pri-
mo pignora ſunt vendita,vel in ſolutum data.h.d.

Si communis res pignori data ſit. Rub. XXI.

LEX VNICA.

1 FRater.†Obligatio vnius ex conſortibus,aliĳs non
preiudicat.h.d.

De prætorio pignore,&c. Rubri. XXII.

LEX I.

1 SI pretorium.[a] Vide gl.que incipit,ſꝫ qua
liter.Dic vt dixi tibi.ff.de re
iud.l.a diuo Pio.§.ſic quoqꝫ.

ADDITIO.

a ALEX.¶Si pretoriũ.Adde Bar.in l.fi.in prin.de do.An poſ-
ſit pretorium pignus,ꝛ conuentionale,in vna eademqꝫ cã cõcur-
rere,Cy.ꝛ Fran.Tig.in l.cum debitores.de iud.quod ſic,ꝛ ibi etiã
Alex.vbi etiam vide effectum reſultantem ex hoc.

LEX II.

1 VEteris.†Qui habet pretorium pignus, habet ius
vendendi,ꝛ retinendi.h.d.

Si in cauſa iudi.pignus captum ſit. Rubr. XXIII.

LEX I.

1 REs ob cauſam.†Not.quod facit iudex,
videntur facere partes.
hoc dicit.

Si pignus pignori datum ſit. Rubrica. XXIIII.

LEX I.

1
a ETiam.†Pignus poteſt dari pignori,ꝛ qui ha-
bet pignoris vſumfructum,[a] non poteſt
alienare proprietatem,ſecus in eo qui habet pignoris
proprietatem.

ADDITIO.

a ALEX.¶Vſumfructum.Quãdo dominus poſſet obligare for-
malẽ vſumfructũ hic late notatur,ꝛ eſt ſubtilis queſtio,ꝛ notabi-
lis.Vide Bar.in l.ſi is qui.§.fin.ff.de pign.Et adde ad intellectũ
huius tituli,quod pignus pro pignore dari non poteſt vltra ter-
tiam,ratione infinitatis euitande,ſed Spe.in tit.de pig.§.j.ver.ſi
cũ iudex.Et ſequitur Lud.in l.qui bona.§.ſi de damn.infec.quod
not.quia limitat totum hunc tit.Et alleg.Spec.l.fideicõmiſſa.§.
ſi quis decẽ.de le.iij.ꝛc.cum in multis.de reſcrip.licet Ang.in l.ij.
huius tit.contrariũ tenet.Et quid ſi nomen debitoris dare velit,
an poſſit?Gloſſ.not.ꝛ ibi Bal.quod ſic,in l.ſi inſolutum.cũ l.ſeq.§.
de act.ꝛ oblig.Et iſta gl.eſt in d.l.ſi creditore.in princ.

LEX II.

1 SI creditor.†Hanc l.inter alias alle.quod hy-
pothecaria poteſt cedi,ſine perſo-
nali,quia vt videtis,pignus poteſt dari pignori.h.d.

De remiſſione pignorum. Rubrica. XXVI.

LEX I.

1 SI te manumiſſum.†Preſentia cre-
ditoris tempore
manumiſſionis inducit remiſſionem pignoris.h.d.

LEX II.

a
1 SI probaueris[a] Preſentia † cum conſenſu
tempore venditionis, indu-
cit remiſſionem pignoris ſecus ſi ignorauit, hoc dicit cum
l.ſequent.

ADDITIO.

a ALEX.¶Si probaueris.Ad gl.hic vide Bar.ꝛ omnino dictũ
Alex.in l.ſi tibi decem.ff.de pig.ꝛ C.de pact.

LEX VI.

1 ☞An citatio generalis ſufficiat per edicta,vel per proclama.

a
1 SI eo tempore.[a] Hec eſt bona l.†ſi pre-
cedat monitio iudicis,
preſentia cũ taciturnitate inducit pignoris remiſſionẽ.
2 h.d.¶Quero,ꝛ reuoco in dubium,† vtrũ citatio[b] ge-
b neralis ſufficiat per edicta,vel proclama,vt dicat,quicunque pu-
tat ſua intereſſe,veniat ad defendendum talem rem.Rñd.ſi quidẽ
eſt aliquis,cuius interſit,prius debet citari ille nominati,vt l.j.§.
pe.de vent.inſpic.Sed quãdo fit aliquis actus, qui principaliter
c contra aliquem nõ dirigitur.Exemplũ ſi facio[c] inuentariũ vel exẽ-
plũ in l.noſtra,quando venditur pignus,venditur enim principa-
liter contra debitorem,conſequenter contra alios creditores, tũc
poteſt citari per proclama,vt hic.Facit ad hoc.ff.ſi cui plus quã
per l.fal.l.j.§.cũ dicitur.Facit quod not.per Jnn.extra de maio.ꝛ
obed.c.ſi.ꝛ procur.c.in noſtra.

ADDITIONES.

a AND.BARB.¶Si eo tempore.No.hic de citatione generali.
Adde caſum,ꝛ ꝙ ibi no.in l.ergo.ex quib.cau.maio.l.decẽ.de verb.
obl.l.facultas.§.de iur.fiſ.li.x.Bar.in extrauag.ad repri.ſuper verſ.
ediũ.Jnn.in c.per venerabilẽ.q filĳ ſint leg.ꝛ ꝙ no.in aut.ad hec.§.
ſi vt ſe ab her.abſt.Jo.de Jmo.in l.qui ante calendas.de verb.ob.
ꝛ d.l.decem.Adde Bart.in l.ſi quis inſtituitur heres.§.itẽ ſi adi-
tionẽ.ff.de her.inſtit.vbi dicit ꝙ qñ creditores agunt contra bona
hereditaria,debet citari ille,qui tenet primum locum defuncti.Et
adde Bal.in l.nã ita diuus.ff.de adopt.ꝛ ibi dicit quod illi ſunt ci-
tandi,qui poſſunt cõtradicere,vel cõſentire,alias nõ.Adde Bal.
in l.ſi deſerta.§.ſi propter pu.pe.ꝛ quod ibi in c.licet epiſcopus.de
preben.in vj.Et de iſta citatione generali,vide Bart.in l.j.ȷ.de iure

do.impe.do.Ant.in c.j.de iud.vide ꝙ no.do.Car.in c.cum de vſu.
vide Ang.in l.nam ita diuus.ff.de adop.
b ALEX.❡Utrum citatio.No.de modo citandi generaliter,ꝛ vide
Bal.in l.ſi curator.§.de iure deli.ꝛ Bar.ꝛ Bal.in aut.ſi oẽs.§.ſi vt
ſe ab here.abſti.ꝛ Bar.in l.hec autem.§.j.ex quib.cau.in poſ.ea.
c ALEX.❡Exemplum ſi facio.Per Bal.in aut.ſed cũ teſtõr.ad
l.fal.Bal.in l.ſi.in prin.ff.de iur.delib.ꝛ facit ꝙ no.Inn.adde Bal.
in l.ab eo.§.quo,ꝛ qñ iud.Bar.in extrau.ad repri.in ver.petendã.
in ſi.Bal.ꝛ Ang.Imo.in l.decẽ.de verb.obl.ꝛ adde Bal.in l.neqꝫ
natales.§.de prob.vbi dicit,qđ citatio per proclama generale fa-
cit plenam fidẽ etiam contra eos,qui non ſunt citati,ſi illi nõ erãt
citandi.Uide c.cum in tua.qui ma.accu.poſ.Et voluit Bal.ad li-
teram in l.fin.C.de edic.diui.adr.tol.vbi quarto queritur.an aliqs
ſit citandus:vbi concludit ꝙ quando alicui preiudicatur,ꝛ preiu
dicatur nominatim,qđ tunc eſt nominatim citandus,ꝛ declarat
preiudicari nominatim,quando aliquis poſſidet,per d.l.ſi deſer-
ta.ſi propter pub.penſi.Iſte tex.hic in ſi.videtur cõtra aut.ꝛ qui
iurat.de bonis aut.iud.poſſ.Tamen vide Bar.in l.ſi.in finalibus
verbis.§.de edic.diui.Et iſtis adde no.Bar.in d.l.decẽ.de verbo.
obl.Et quid operetur iſta citatio generalis,vide not.Bal.in l.ij.ſi
ex noxa.cau.aga.ꝛ dicit ſolenniter do.Pe.de anch.ꝛ doc.in c.ſi.in
ſi.de elec.in vj.qđ verum eſt,quod ſufficit citatio generalis,vbi ad
uerſarius non eſt certus,aliud ſecundum eos,ſi de facili potuiſſet
certiorari.ꝛ Imo.dicit ſe cõſuluiſſe.qđ tenuta data,nõ ſpecialiter
citato detentore,non valet,qꝛ de facili non potuit ſciri.Alle.aut.
ſi omnes.§.vt ſe ab he.ab.vide bonum tex.in materia in c.ſi.de ele.
lib.vj.Adde videndum Bal.conſi.cccxij.ij.vol.ꝛ j.volu.conſ.ccciv.
Roma.conſi.ccccx.

LEX VII.

Creditricem. † Qui reddit inſtrumentum debiti,remittit pignus.hoc dicit.

LEX VIII.

1 Si hypothecas. †Preſens,ꝛ tacens,quando fiſcus vendit,videtur remittere pignus.h.d.

LEX XI.

1 ☞Si res pignorata alienetur,aut impignoretur,ꝛ perueniat in
dominium debitoris,an pignus reintegretur.
a Solita.[a]Hec eſt ſingularis lex,ꝛ qui neſciret hãc
l.ſemper reſponderet contra hunc caſum.
1 †Si res,in qua ſemel remiſſum eſt pignus,de nouo in do
minio debitoris peruenerit,pign⁹ nõ reintegratur generalis obli
gationis vigore.h.d.❡Oppo.de l.ſicut.§.ſuperuacuũ.ff.qb.mod.
pign.vel hyp.ſol.Gl.dat multas ſol.Iſta eſt vera,ꝙ ibi erat du-
b bium an res exiuerit[b] de bonis debitoris,an non,hic erat certum
2 qđ bona debitoris exiuerat,† ꝛ ideo vt ibi liqueat plene materia
huius ti.diſtingue,aut pignus alienatur,aut impignoratur.Si a
lienatur,tũc aut p modũ manumiſſionis,ꝛ tũc pſentia cũ tacitur-
nitate inducit pignoris remiſſionẽ,vt §.eo.l.j.aut p alium moduꝫ,
ꝛ tũc aut alienatur a fiſco,aut a priuato.Primo caſu ſola preſen-
tia cum taciturnitate inducit remiſſionem,vt §.eod.l.ſi hypothe-
cas.Aut ab alio,ꝛ tunc aut preceſſit monitio facta a iudice,ꝙ cre
ditores adeſſent,ꝛ idẽ,vt §.eo.l.ſi eo tempore.Aut talis monitio
nõ preceſſit,ꝛ tũc aut,facta eſt creditore ignorãte,ꝛ ſine dubio ius
pignoris nõ tollitur,vt §.eo.l.iij.ꝛ § de pign.l.debitorem.Aut eo
ſciente,ꝛ tacente.ꝛ idem qꝛ ſcit ius ſuuꝫ vbiqꝫ durare,vt l.ſicut.§.
non videtur.ff.qui.mo.pig.vel hyp.ſol.Aut expreſſe cõſenſit,ꝛ tũc
aut res non exiuit bona debitoris,ꝛ tũc durat pignus,vt l.volun
tate.in prin.quib.mod.pig.vel hyp.ſol.Aut exiuit,ꝛ poſtea reuer
ſa eſt,ꝛ tunc aut reuerſa eſt ex eadem cauſa,ex qua exiuit,ꝛ idẽ,vt
d.l.volũtate.in prin.ꝛ §.ſi.Aut vero ex alia cauſa,tũc pignus non
reintegratur,vt hac l.fuit enĩ ab initio ſolutum,vt §.eo.l.ij.ꝛ l.cum
te.Si vero dubitatur,an bona debitoris exiuerit,vel nõ,tũc ex eo
ꝙ debitor ſemper poſſideat,preſumitur non exiuiſſe,ꝛ per conſe-
quens pignus durare,vt l.ſicut.§.ſuperuacuum.quib.mo.pig.vel
hyp.ſol.Scđo caſu,qñ pignus alteri pignoratur,aut creditor ali⁹
tacuit,ꝛ ſibi non preiudicat,vt d.l.ſicut.§.non videtur.quib.mod.
pi.vel hyp.ſol.Aut expreſſe cõſenſit,ꝛ tunc aut eſt certũ quo ani-
mo conſenſerit,ſi animo remittendi,vel nõ remittẽdi ius ſuum,ꝛ
ſtamus certo,vt l.creditor.§.ſi tecuꝫ.ff.qui po.in pig.hab.Aut de
animo non cõſtat,ꝛ tũc erat mulier,ꝛ videtur remittere ius pigno
ris quo ad illũ ſm creditorem tantum,arg.l.iubemus.§.ad Velle.
Aut erat maſculus,ꝛ tunc ſibi preiudicat quo ad oẽs,vt l.Pau-
lus.quib.mod.pig.vel hyp.ſol.Modo habetis expeditum iſtum
paſſum,quem non expeaui tibi in l.que dotis.ff.ſol.mat.

ADDITIONES.

a ALEX.❡Solita.No.ſing.caſum in materia donationis oium bo-
no.ꝛ ꝙ valeat dicta donatio,ſaltẽ in preſentib⁹,nõ autẽ in futuris,
eſt tex.in l.ſancim⁹.poſt prin.§.de do.vbi licet donari nõ poſſit vl-
tra legitimum modũ ſine inſinuatione,valet tamen donatio vſque
ad legitimam quantitatem.Ita in caſu propoſito.Itẽ ne vtile per
inutile vitietur.Et iſtam partem vide Ang.tenẽt in conſil.ſuis per
illum tex.in conſi.licet communiter opi.Bar.ꝛ omnium ſit in con-
trarium.Et ratio huius tex.fuit,quia creditor conſentit alienatio-
ni ſibi ergo imputetur.Qđ ſingulariter,ꝛ perpetuo tene mẽti.Itẽ
per Ang.facit l.peculium.§.j.ff.de pec.leg. ADDE Quod etiam
Ang.conſuluit quod nec valet in preſentibus,eius conſi.clxxix.il-
lud quod alleg.Domi.Alexand.eſt c.vj.
b ALEX.❡Res exiuerit.Sed poſtea hic diſtinguendo declarat
totum iſtum tit.quando creditor videatur remiſiſſe ius pignoris,
ſi debitor vendidit,vel pignorauit vni obligatum creditori,ꝛ adde
Bart.in d.l.ſicut.§.non videtur.ꝛ ibi latius,ꝛ Bar.in l.ſi ſine.§.ad
vell.Et de tacente ponit Bart.in l.non fatetur.de confeſ.Itẽ intel
ligas ratione cõtentionis,ꝙ remittat ius ſuum preſens,ꝛ tacens,
l.ſi ſeruus communis,de do.inter vir.ꝛ vxo.Et in propoſito firmat
Lud.in l.que dotis.poſt Bart.ff.ſol.mat.ꝛ dum dicit,ꝙ ibi fauore
religionis.auth.ſi ſeruus.de epiſ.ꝛ cler.canonizata.iiij.diſt.ſeruus.
Item fallit,ſecundũ eum,ſi tacens non contradicit receptioni ad-
uerſus eum facte,ad cauſandum ſui iuris exceptionem.Gl.eſt re-
putata ſing.in l.ſi fideiuſſor.in princ.ꝛ ibi doct.qui ſatiſ.cog.ꝛ ſimi-
lis in l.fin.§.itẽ ſi.ff.nau.cau.ſtab.Facit l.cũ plures.§.locator.ff.loc.
per Imo.De hoc vltimo in l.nõ ſolum.§.morte.ff.de ope.no.nun.
Et dicta limitatio per d.l.ſeruus communis.forte non eſt vera,qꝛ
ibi res donabatur,ſi taceo,videor preiudicare mihi in dominio.qꝛ
de natura donationis eſt,quod trãſferatur dominium:ſed in caſu
noſtro ſi non das ꝛ taceo,non obſtan.ratione predicta nõ videtur
remittere ius pignoris,quia hoc nõ agebatur,nec erat de natura
huius contractus.❡Adde videndum Bald.conſi.cclxxiiij.ij.vol.
incip.in Chri.nomine punctus ſuper quo queritur.

Etiam ob chirographariam pecuniam &c. Rub. XXVII.

LEX VNICA.

a 1 Pignus.[a]†Per nouationem pignus extingui
tur niſi fuerit repetitũ.Item pignus
poteſt retineri etiam ob chirographariam pecuniam,
contra principalem debitorem,ſecus contra alium cre
ditorem debitum offerentem.h.d.hec no.ꝛ ſing.lex.❡Oppo.ꝛ vi-
b detur[b] quod ea,que inſunt in j.obligatione,intelligantur repetita
in ſequenti,que fit animo nouandi,vt l.aliam.ff.de nou.Sol.vt ibi.
Oppo.quod ob chirographariam pecuniam,pignus non poſſit
retineri,vt l.per retentionem.§.de vſur.Sol.diſtingue,aut pignus
fuit obligatum pro certa quantitate expreſſe hoc acto vt pro alia
non retineatur,ꝛ non poterit retineri,vt ibi ſecundum vnam ſolu.
hic poſitam.Aut hoc non fuit actum,ſed obligatio fuit facta ſim-
pliciter,ꝛ tunc aut pecunia,propter quam quis vult retinere,eſt
debita naturaliter tantum,ꝛ nõ poteſt retineri,vt d.l.per retentio-
nem aut eſt debita etiam ciuiliter,ꝛ tunc aut eſt vſura,ꝛ nõ poteſt
retineri odio vſurarum,vt l.cõtraria.Aut eſt ſors ꝛ tunc ſecus,vt
* hic * Facit.ff.de pignorati.actio l.ſolutum.§.ſi in ſortem.Cetera
dic vt in gloſſ.

ADDITIONES.

a ALEX.❡Pignus.Hec l.non habet locum in debito vſurario.
Adde gl.ꝛ Bald.in d.l.per retentionem,nec etiam habet locum in
debito nauli,l.pignus.§.de pigno.
b AND.BARB.❡Oppo.ꝛ videtur.Item fallit odio pene.Ita
ſingulariter dixit Bal.per illum tex.in l.pignoribus.C.de vſu.que
bene not.
* CLAVD.DE SEISS.❡Secus vt hic.Iſtud habet locum
quando agitur contra principalem debitorem,ſecus ſi contra fi-
deiuſſorem:quia tunc debet ei cedi pignus,ſi non ſit pro alio debi-
to eidem obligatum:vt not.Bald.in l.ij.per illum text.j.de fideiuſ-
ſor.ꝛ ibi glo.ſi.

De diſtractione pigno. Rubr. XXVIII.

LEX

1 ☞An quando executor vendit fundum,debet notificari heredi.
Creditor.Notab.eſt iſta lex,ꝛ menti tenenda.
1 †Antequam pignus vendatur,de-
bet moneri debitor,cui tenebitur creditor,in eo quod
fraudem commiſerit.hoc dicit.Allegabam tibi hanc l.
2 in repe...no.de ali.ꝛ cib.leg.ꝛ inter alia queſiui,†vtrum quando
executor vendidit fundũ,debeat notificari heredi.Et videtur hic
text.quod ſic.Dic vt ibi dixi.

LEX

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN